

Motion till riksdagen

1988/89:N297

av Hadar Cars m.fl. (fp)

Näringsfrihetsombudsmannen

Effektivisera NO!

Näringsfrihetsombudsmannens (NO) främsta uppgift måste vara att säkerställa konkurrens mellan producenter och därmed prispress som är till gagn för samhällsekonomin i allmänhet och konsumenterna i synnerhet. Det är ett oavvisligt konsumentkrav att konkurrenslagstiftningen är effektiv och kan tillämpas så att inga former av bruttoprisförelägganden, leveransvägran o. dyl. skall förekomma.

Vi anser därför att NO, i mycket större utsträckning än som idag sker, snabbt och kraftfullt bör reagera på avvikelser från denna huvudprincip. Det tar alldeles för lång tid från det att ett ärende kommit upp, till dess att NO är färdig med sitt beslut. Under den långa handläggningsperioden, enligt pressuppgifter mellan ett och två år, har det företag som kanske utmanat de etablerade i sin bransch genom t. ex. okonventionella marknadsföringsmetoder och kraftiga prissänkningar, i praktiken mycket svårt att överleva om leverantörerna vägrar leverans eller på annat sätt försvårar ”uppstickarens” verksamhet. Dessa andra sätt kan vara anmälningar till konsumentombudsmannen med anklagelser som gör att det anmälda företaget blir fullt sysselsatt med att besvara kritik och bevisa att dess varor/tjänster inte är behäftade med sådana fel som övriga i branschen gör gällande.

Eftersom vi anser att NOs roll skall vara att underlätta dynamik, omstrukturering och förändringar i mer eller mindre stelade branschstrukturer med begränsad konkurrens, bör bevisbördan vändas. Som det i praktiken fungerar kan nämligen de etablerade i branschen, när ett fall om leveransvägran tas upp, rikta ostyrkta anklagelser mot det företag som vägrats leverans. Detta företag blir då nödsakat att bevisa att leveransvägraren har fel. Det säger sig självt att ett litet, kanske nystartat, företag inte besitter tillräckliga resurser för att effektivt driva en sådan procedur någon längre tid, vilket det i regel blir eftersom NO måste ta hänsyn till allt nytillkommande material. Den som vägrar leverans skall åläggas att styrka de anklagelser som riktas mot den som vägras leverans.

Vi anser att NO måste kunna fatta beslut avseende leveransvägran inom avsevärt kortare tid än som nu ofta är fallet, förslagsvis inom någon månad.

Ett tredje problem som NOs nuvarande arbetsformer inte förmår att bemästra är vilka sanktioner den som ålagts leveransplikt kan drabbas av om företaget fortsätter att triskas. NO saknar för närvarande metoder och medel att följa upp sådana fall. Sanktionsmöjligheterna måste ses över.

NO måste också i större utsträckning ta egna initiativ då NO kommer i kontakt med exempel på hotelser mot "uppstickare", leveransvägran, bruttoprisförelägganden och liknande företelser, även om ingen formell anmälan föreligger. NO bör alltså agera kraftfullt och undersöka sakförhållanden om t. ex. uppgifter i massmedia tyder på att konkurrensen inte fungerar inom en viss bransch.

Mot. 1988/89
N297

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om ändrad bevisbörda i enlighet med vad som i motionen anförts,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om åtgärder med syfte att korta NOs handläggningstider i enlighet med vad som i motionen anförts,
3. att riksdagen hos regeringen begär förslag om sanktionsmöjligheter för NO mot leveransvägrande företag i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 24 januari 1989

Hadar Cars (fp)

Gudrun Norberg (fp)

Christer Eirefelt (fp)

Lars Sundin (fp)

Isa Halvarsson (fp)

Lars De Geer (fp)

Ulla Orring (fp)